

07.05.2024

Asia/4

§ 256

Merikasarminpuisto, puistosuunnitelma, Katajanokka

HEL 2018-005943 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä liitteenä 2 olevan Merikasarminpuiston puistosuunnitelman, suunnitelmapiirustus nro VIO 5932/1.

Käsittely

Asian aikana kuultavina oli projektipäällikkö Petra Rantanen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Petra Rantalainen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 39795
petra.rantalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 5932/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5932/1
- 3 Leikkauspiirustus nro VIO 5932/2
- 4 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Merikasarmipuisto sijaitsee Katajanokan (02.) kaupunginosassa, osaluueella Katajanokka. Puistosuunnitelma perustuu voimassa olevaan asemakaavaan nro 7534, joka tuli voimaan 14.7.1977. Asemakaavassa alue on merkitty istutettavaksi puistoalueeksi (PI). Suunnittelualue on esitetty suunnitelmapiirustuksissa VIO 5932/1 ja 5932/2 (liitteet 2 ja 3). Merikasarmipuiston suunnittelualueen pinta-ala on 8 600 m².

Suunnittelualue kuuluu Katajanokan vanhaan osaan, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). Vaikka puisto sijaitsee Katajanokan RKY-alueella ja rajautuu useisiin vanhoihin rakennuksiin, itse puisto on melko nuori. Sen suunnitteli Helsingin kaupungilla työskennellyt maisema-arkkitehti Lars Liljefors, jonka laatima Merikasarmipuiston puistosuunnitelma valmistui vuonna 1986. Puisto rakennettiin nykyasuun 1980-luvun jälkipuoliskolla, minkä jälkeen siellä on tehty vain pieniä ylläpitotoimenpiteitä.

Merikasarmipuisto on U:n muotoinen puisto, joka kehystää monumentaalisia Merikasarmin rakennuksia Katajanokalla. Nykyisin Merikasarmin rakennuksissa toimii ulkoministeriö. Puisto rajautuu Merikasarminkatuun, idässä palvelutalon asuinkortteliin sekä lännessä liikuntahalliin ja päiväkotiin. Puistossa sijaitsee päiväkotikäytössä oleva rakennus, jonka aidattu pihapiiri on päiväkodin käytössä. Rakennus ja sen pihapiiri eivät kuulu suunnittelualueeseen.

Puiston itäosassa, kukkulan päällä sijaitsee puretun tiilisen telakkarakennuksen raunio, joka rajaa ruusutarhaa ja jäänteitä poistetusta leikkipaikasta. Tiilirauniot luovat puistolle tunnistettavan identiteetin. Raunioideoivat Katajanokan asemakaavasunnittelukilpailun voittaneet arkkitehdit Vilhelm Helander, Pekka Pakkala ja Mikael Sundman, joiden vision pohjalta se rakennettiin nykyisenlaiseksi 1980-luvulla. Raunioiden kunto on arvioitu vuonna 2017 ja uudelleen vuonna 2023. Kuntotutkimuksissa havaittiin rapautuneita ja irtonaisia tiiliä, halkeamia sekä laastisaumojen irtoamista.

Nykyinen ruusutarha on melko vaatimaton arvokkaan miljöön keskellä. Sen eteläpuoleinen rinne on suosittu lasten leikeissä etenkin talvisin.

Puiston länsipäässä sijaitsee hiekkapintainen pelikenttä. Merikasarminkadun vieressä kulkevaa puistokäytävää reunustaa 1980-luvulla tiheästi istutettu tammikujanne.

Suunnitelman tavoitteena on luoda asukkaille viihtyisä kohtaamispaikka kunnostamalla Merikasarmipuisto toimivaksi ja turvallisiksi, arvokkaaseen ympäristöön sopivaksi ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi kokonaisuudeksi. Alueen rakenteita, kasvillisuutta ja pintamateriaaleja korjataan ja uusitaan. Alueen toiminnot säilyvät ja oleskelumahdollisuuksia lisätään.

Puistosuunnitelmalla mahdollistetaan asemakaavan nro 7534 mukaisen puiston kunnostaminen. Puistosuunnitelma mahdollistaa asemakaavan toteutumisen kaavan tavoitteiden mukaisesti.

Suunnitelma

Puistoon lisätään oleskelukalusteiksi penkkejä, pöytäpenkkejä ja puistokeinuja. Puiston kalustusta täydennetään roska-astioilla ja pyörätelineillä. Uusia kalusteita valittaessa otetaan huomioon kestävän kehityksen mukaiset, uusiutuvat ja kestävätkä materiaalit.

Merikasarminkadun varressa ja Merisotilaantorin reunassa olevat puistokäytävät sekä torilta kukkatarhalle ja palvelutaloon johtavat puistokäytävät ovat asfalttipintaisia. Muut käytävät sekä pelikenttä ovat kivituhkapintaisia. Kukkatarhassa ja uuden pergolan kohdalla uudeksi pintamateriaaliksi on valittu maatiili, joka sopii Katajanokan kärjen punatiilen hallitsemaan kaupunkikuvaan. Puiston itäosan vanhat tiilimuurit kunnostetaan.

Puiston keskiosassa Merikasarminkadun suuntaisen puistokäytävän taajaan istutetusta tammikujanteesta harvennetaan puita säilyvien tammien elinvoimaisuuden varmistamiseksi.

Istutuksissa käytetään pääasiassa kukkivia, pieniä hedelmäpuita ja monilajisia, kukkivia ja marjovia pensaita. Uusissa istutuksissa lisätään monimuotoisuutta ja suositaan pölyttäjähönteisten ravintokasveja.

Pelikentän valaistusta parannetaan ja itäosan valaistusta lisätään nykyisestä. Tiilimuurien rajaama tasanne valaistaan pollarivalaisimin. Kivistä parannetaan maaston muotoilulla tiilimuurien rajaamalla tasanteella ja hiekkakentällä sekä uusimalla nykyisiä kouruja että kivireunuksia Merikasarminkadun varressa.

Merikasarmipuiston suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetason.

Vuonna 2018 esillä olleeseen puistosuunnitelmaluonnokseen verrattuna suunnitelmaan on tehty seuraavia muutoksia. Vanhoja tiilimuureja ei madalleta, vaan muurit kunnostetaan nykyiseen korkeuteen. Tammikujannetta harvennetaan varovasti ja säännöllisen kujanteen tavoitteesta on luovuttu. Tammikujanteesta on valittu harvennettavaksi heikkokasvuiset puuyksilöt. Puita poistetaan kujanteesta yhteensä yhdeksän kappaletta. Suunnitelmaan on lisätty istutuksia. Muurien rajaamaan kukkatarhaan on lisätty puu- ja köynnösistutuksia ja muulle puistoalueelle istutettavia puita. Nurmialueille on lisätty istutettavia sipulikukkia. Kentän aita on suunniteltu uusittavaksi. Kentän päätyyn on lisätty huoltoportti, jonka kautta lumet voidaan aurata pois kentältä. Kentän pää-

dystä on suunnitelmasta poistettu riippumatot ja tekonurmialue on vaihdettu nurmeksi. Suunnitelmaan on lisätty uusi penkki ja roska-astia Merikasarminkadulle.

Suunnitelman tarkempi kuvaus ilmenee suunnitelmaselostuksesta nro VIO 5932 (liite 1) ja suunnitelmapiirustuksista nrot VIO 5932/1 ja 5932/2 (liitteet 2 ja 3).

Puisto sopeutuu alueella voimassa olevan asemakaavan nro 7534 mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Luonnon monimuotoisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen

Luonnon monimuotoisuuden ja kestävän kehityksen periaatteet on huomioitu puistosuunnitelmassa. Käytävien ja toimintojen säilyttäminen pääosin nykyisillä paikoillaan vähentää tarvetta rakennekerrosten uusimiselle ja sitä kautta maamassojen kuljettamiselle. Luonnonkiveyksissä hyödynnetään paikalta purettavia kiviä ja saatavuuden mukaan kierrätyskiviä. Puiston vanhoja tiilimuureja ei pureta, vaan ne korjataan jääden puistoon rakenteiksi. Tammikujanteen elinvoimaisuus turvataan tarkasti harkituilla yksittäisten puiden poistoilla. Puistoon tehdään täydentäviä, lajivalikoimaltaan monimuotoisuutta edistäviä puu- ja pensastutuksia. Monivuotisten koristeistutusten monipuolisuutta lisätään nykyisestä kasvilajivalinnoilla, joissa suositaan myös pölyttäjähönteisten ravintokasveja. Monimuotoisuustavoitteet eivät ole ristiriidassa kaupunkikuvallisten tavoitteiden kanssa.

Vuorovaikutus

Puistosuunnitelmaluonnos oli esillä Helsingin kaupungin verkkosivulla 20.9. - 3.10.2023 välisen ajan.

Tiedote puistosuunnitelmaluonnoksen esilläolosta lähetettiin 6.9.2023. Mahdolliset kommentit suunnitelmiin pyydettiin toimittamaan 3.10.2023 mennessä.

Palautteita saatiin yhteensä neljä kappaletta. Palautteet koskivat puiston itäosan oleskelupuistoa ja sitä rajaavien tiilimuurien suunnitelmaa, Merikasarminkadun tammikujannetta, puiston pensaita ja valaistusta.

Suunnitelman tammikujanteen harventamista koskevasta osuudesta kerättiin asukaspalautetta 15.11.2023 pidetyllä asukaskävelyllä. Kävellylle osallistui noin kymmenen asukasta. Asukaskävelystä tiedotettiin erikseen rajautuville kiinteistöille ja asukasyhdistykselle. Tiedote lähetettiin 1.11.2023.

Saadut asukaspalautteet on kirjattu vuorovaikutusmuistioon, joka on liitteenä 4.

Kustannukset ja aikataulu

Puiston rakentamisen kustannukset suunnittelualueelta ovat noin 968 000 euroa eli noin 113 euroa/m² (alv. 0 %).

Suunnittelualue kuuluu kunnossapitoluokkaan R3 (käyttöviheralue).

Suunnittelualueen vuosittaiset ylläpitokustannukset ovat 21 500 euroa, 2,5 euroa/m² (alv. 0 %).

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8040101 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus.

Puiston rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2026 alkaen.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 11 kohdan mukaan lautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia. Puistosuunnitelma mahdollistaa puiston peruskorjauksen. Suunnitelman voidaan katsoa olevan taloudellisesti merkittävä.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 90 1-3 §

Maankäyttö- ja rakennusasetus 30 §.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Petra Rantalainen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 39795
petra.rantalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 5932/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5932/1
- 3 Leikkauspiirustus nro VIO 5932/2
- 4 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

07.05.2024

Asia/4

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Liite 2

Tiedoksi

Hallinto- ja lakipalvelut, arkisto- ja kirjastopalvelut
Rakennukset ja yleiset alueet, tilat

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.04.2024 § 245

Kaupunkiympäristölautakunta 13.11.2018 § 566

Kaupunkiympäristölautakunta 06.11.2018 § 544